

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Karolína PEŠKOVÁ

Obor: ČJ - D

**Název práce v českém jazyce: Vladimír Poštulka: "Hřbitovní kvítí na smetaně"
Interpretace románu.**

**Název práce v anglickém jazyce: Vladimír Poštulka: "Hřbitovní kvítí na
smetaně". Interpretation of the Novel.**

Vedoucí práce: Mgr. Ina Píšová

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Karolína Pešková si ve své bakalářské práci *Vladimír Poštulka: Hřbitovní kvítí na smetaně. Interpretace románu* vytyčila poměrně náročný úkol: analyzovat a interpretovat literární dílo současného českého autora, které zůstalo (z řady důvodů, viz kap. 4) stranou kritické recepce a které trpí nemalou mírou řemeslných neduhů (nezvládnutými vyprávěcími postupy, které zůstaly spíše na úrovni přepjatých autorských gest, či příliš ambiciózní kompozicí, kterou se nepodařilo přetvořit v soudržný celek).

Přestože je román v řadě dílčích aspektů v současné české literatuře jedinečný, představuje spíše konglomerát různorodých autorských strategií, který klade svému interpretovi nemalé překážky: celkově se totiž jedná o dílo spíše průměrné, analýzu jehož nefunkčních prvků značně komplikuje urputné úsilí, s jakým se autor snaží komponovat text jako postmoderní hru se čtenářem.

Diplomatka si pro takto náročný úkol vytyčila velmi dobrá východiska: Již v úvodu nazvaném *Román-hra, román-gesto* výstižně načrtává základní kontury Poštulkova textu a pojmenovává dvě nejzřetelnější ambice textu – být výrazným *autorským gestem* a rozehrát se svým čtenářem rafinovanou *postmoderní hru*. Na základě těchto premis pak vybírá naratologické kategorie, jejichž optikou daný text sleduje (vyprávěč a jeho sebestylizace, vyprávěcí linie, postavy a časoprostor). Rovněž zde poměrně precizně pojmenovává důvody, proč text ve finále selhává: „*Román Vladimíra Poštulky představuje nemalou čtenářskou i interpretační výzvu, zejména proto, že v řadě případů usiluje o postupy, na něž autor řemeslně nestačí, o hru, jejíž pravidla si sice sám definoval, ale ve kterých se postupně sám ztratil, a především o velké tvůrčí gesto, kterému ovšem chybí přesvědčivost.*“ (s. 7).

V analytické kap. 3 se Karolína Pešková osvědčuje jako zručná interpretka, která logicky strukturovaným výkladem citlivě reaguje na podněty, které jí text nabízí. To se v případě Vladimíra Poštulky ukazuje jako klíčová kompetence, nepřeborné množství narážek a vodítek je totiž jedním z konstitutivních znaků textu, který se v tomto ohledu snaží naplnit definici postmoderny. Je tak důkazem diplomantčiny interpretační vyzrálosti, že některá vodítka

pečlivě sleduje a jiná odmítá jako slepou cestu: Např. vypravěčovo notorické tematizování psaní jako způsobu vyrovnání se s vlastní minulostí [„*Občas se objeví názor, že mnoho spisovatelů žene k psaní mimo jiné jakási potřeba vyrovnat se s osudovou chybou, kterou udělali v mládí.* (citace z románu na s. 19)] komentuje jen střízlivě a příliš zjevnou nabídku vydat se cestou autobiografických spekulací odmítá. Pozorně si naopak všímá produktivních textových signálů jako je četná intertextovost (vepsaná do textu jak na úrovni titulu, viz kap. 3.4, tak v pásmu tzv. *autorské encyklopedie*).

Zdařile se vypořádává i se značně zmatečnou kompozicí, která je Achillovou patou Poštulkova románu. Ambiciózní pokus o střídání vypravěčských rolí a prolínání čtyř vyprávěcích linií (rozklíčovaných v kap. 3.6.1) totiž selhává na tolika místech, že je text z čtenářského hlediska v určitých částech téměř neprostupný. Z tohoto důvodu nevádí ani jinak poněkud rozvláčná kapitola věnovaná fabuli, která je v závěrečných pracích obvykle nadbytečná, zde však plní roli alespoň základní navigace v dějovém bludišti Poštulkova románu.

Kapitoly věnované časoprostoru a postavám (3.8 a 3.9) svědčí o diplomantčině schopnosti pracovat s literárněteoretickou sekundární literaturou a schopnosti aplikovat její nástroje na konkrétní text. Obsahují také řadu svěžích postřehů a vlastních hypotéz (např. Vymezení postavy Evžena jako *postavy-záminky*, která autorovi slouží primárně k přemostění do pásma autobiografických a literárněvědných úvah, viz s. 43).

To vše ústí v syntetizující závěr, v němž diplomantka přesvědčivě sumarizuje příčiny selhání románu. Rozpaky, které může budit volba analyzovaného textu, pak rozptyluje v samém závěru práce: „*Právě pohled do nitra takových textů totiž interpretovi pomůže si zřetelněji uvědomit, jaké komponenty skutečně kvalitní umělecké dílo vyžaduje a jak řemeslně těžké je vytvořit z nich organický celek.*“ (s. 52).

Jako vedoucí práce oceňuji diplomantčinu pracovitost a pečlivost, stejně jako vysokou míru samostatných úvah a originálních hypotéz, které byla na základě systematické analýzy a poučeného užití literárněteoretických nástrojů schopna nad tímto problematickým dílem formulovat.

Rovněž vzhledem k mimořádné náročnosti analyzovaného textu, se kterým Karolína Pešková pracovala a který by podstatně lépe odpovídal magisterskému stupni studia, práci velmi ráda doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 2. 1. 2018

.....
Podpis